

Список літератури

1. Бобось І. М., Брейтер І. Вплив строків сівби на урожайність сортів редьки лоба. *Sworld. Научные труды*. Иваново: Научный мир. 2015. №2(39). Том 17. С. 42-50. <http://elibrary.ru/item.asp?id=23736486>.
2. Болотских А.С., Чжень У. Редька европейская, китайская и японская. *Овочівництво і баштанництво*. 2008. Вип. 54. С. 137-146.
3. Методика дослідної справи в овочівництві і баштанництві / за ред. Г.Л. Бондаренка, К.І. Яковенка. Х.: Основа, 2001. 369 с.
4. Сыч З.Д. Новые культуры в современном овощном бизнесе. *Овощеводство*. 2013. №1. С. 54-57.
5. Сич З.Д., Бобось І.М. Овочева екзотика: монографія. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2013. 272 с.

УДК 63:54

Філон В. І., д-р с.-г. наук, професор, **Скидан М.С.**, канд. с.-г. наук, доцент
Державний біотехнологічний університет
e-mail: filonvasiv@gmail.com

РИНОК АГРОХІМІЧНИХ ПОСЛУГ, ЙОГО СТАН І ВДОСКОНАЛЕННЯ

Початком становлення Агрохімсервісу в Україні можна вважати 1964 р. За минулий час він зазнав чимало трансформаційних змін і удосконалень. Проте не всі нагальні питання обслуговування АПК можна вважати з'ясованими та вирішеними. Поштовхом для написання цього повідомлення послужила монографія Ніла Кінсі «Практична агрономія». Свою кар'єру Ніл розпочав консультантом агрохімічної лабораторії і виріс до засновника компанії Kinsey Agricultural Services. Сьогодні він отримує зразки ґрунту і рослин більш ніж з 70 країн світу. Так ось, у своїй книзі Ніл описує розмову з американським фермером, який стверджував, що коли він працював над докторською дисертацією в Каліфорнії, то отримав роботу в університеті, де виконували аналіз ґрунтів. Спочатку він старанно аналізував усі зразки і отримував усі цифри правильно. Далі переконався, що його роботу перевіряти не будуть і тому записував цифри середні по регіону. Ось вам і Америка. Така проблема нажалі існує і в Україні, особливо з проблемними зразками. Це, що стосується ґрунтових зразків.

Із зразками добрив справи складаються значно складніше. Як кажуть, сьогодні тільки лінивий не виготовляє добрива. І кожен при цьому намагається зірвати якомога більший прибуток. А тому вироблені добрива не завжди відповідають вимогам ДСТУ. Перевірити їх не так просто. По-перше, ми фактично припинили підготовку фахівців з агрохімії. По-друге, кількість лабораторій, де виконують аналіз добрив можна перерахувати на пальцях. Мені, наприклад, відомо 7 лабораторій де можна провести обмежений аналіз добрив.

Друга проблема, з якою стикаються дилери, консультанти, фахівці агрохімсервісу це стан підготовки агрономів у ВНЗ. Явно забули вислів

Д.І. Менделеева: «Я восстаю против тех, кто печатно і устно проповедует, что хорошо удабривая можно і кое-как пахать». Наприклад, у нас на агрономічному факультеті на неорганічну хімію виділено 7 кредитів (210 год), тоді як на Агрохімію тільки 180 год. Фізику як загальноосвітню дисципліну «тихенько викинули». А вона ж була протягом всього існування вузу. З чим стикається агроном кожного дня на полі? З «Хімією» чи «Фізикою»? У першу чергу агронома цікавить щільність ґрунту, твердість ґрунту, його польова вологість, запаси вологи у метровому шарі, температурний режим ґрунту. Я вже не кажу про те, що агроному частенько приходится вимірювати ЕС бакової суміші, її поверхневе натягнення, оцінювати якість води для поливів.

І все це фізика. Це добре розуміють виробники (стейкхолдери), а хотілося б щоб це було враховано при підготовці робочих навчальних планів.

УДК 634.16

Хасанов Х. М., науч. сотруд., **Абдуллаев Ф. Х.**, канд. с.-х. наук,
ст. науч. сотруд., **Абдумухторов С. Х.**, докторант (PhD)
Научно-исследовательский институт генетических ресурсов растений
email: hasanov.hamidullo@mail.ru

НОВЫЙ СОРТ МУШМУЛЫ ЯПОНСКОЙ «ЯГОНА» (*ERIOBOTRYA JAPONICA* (THUNB.) LINDL.) В УЗБЕКИСТАНЕ

Потребность введения в культуру новых нетрадиционных растений связана с необходимостью повышения лечебно-диетических качеств продукции садоводства, так как многие виды нетрадиционных плодово-ягодных растений, недавно введенных в культуру, содержат большое количество биологически активных веществ. Нетрадиционные плодовые растения обладают высоким уровнем устойчивости к болезням и вредителям, что уменьшает применение для их обработки пестицидов и фунгицидов, а это особенно важно в последнее время в связи со сложившимися экологическими условиями.

Результаты многолетней интродукционно-селекционной работы в республике показали возможность широкого использования материала разного ботанико-географического происхождения для выведения и внедрения перспективных сортов нетрадиционных плодово-ягодных растений. Один из таких культур является мушмула японская.

Мушмула японская (*Eriobotrya japonica* (Thunb.) Lindl.) небольшое вечнозелёное субтропическое дерево или кустарник подсемейства Яблоневые (*Maleae* Small,) семейства Розовые (*Rosaceae*). Декоративное и плодовое растение. Мушмула является единственным фруктовым растением субтропиков, которое цветет осенью и вызревает в зимне-весенний период, что делает его ценнейшим и фактически единственным свежим источником витаминов в период весеннего авитаминоза.

Биологическое описание. Мушмула японская, вечнозеленое дерево с высотой 4-8 метра, редко превышают 10 метров в высоту с плотной округлой